Változó gyógyhajlam egy időszakosan fizikai munkát végző betegünknél

Tolna Vármegyei Balassa János Kórház – Bőrgyógyászati Osztály

Dr. Juhász Andor József, Dr. Pere Tímea

1. ábra

A beteg által 2021 június és 2022 április közötti időszakban rendszertelenül, változó gyakorisággal készített fotodokumentáció során látható a vénás fekélyének gyógyulása.

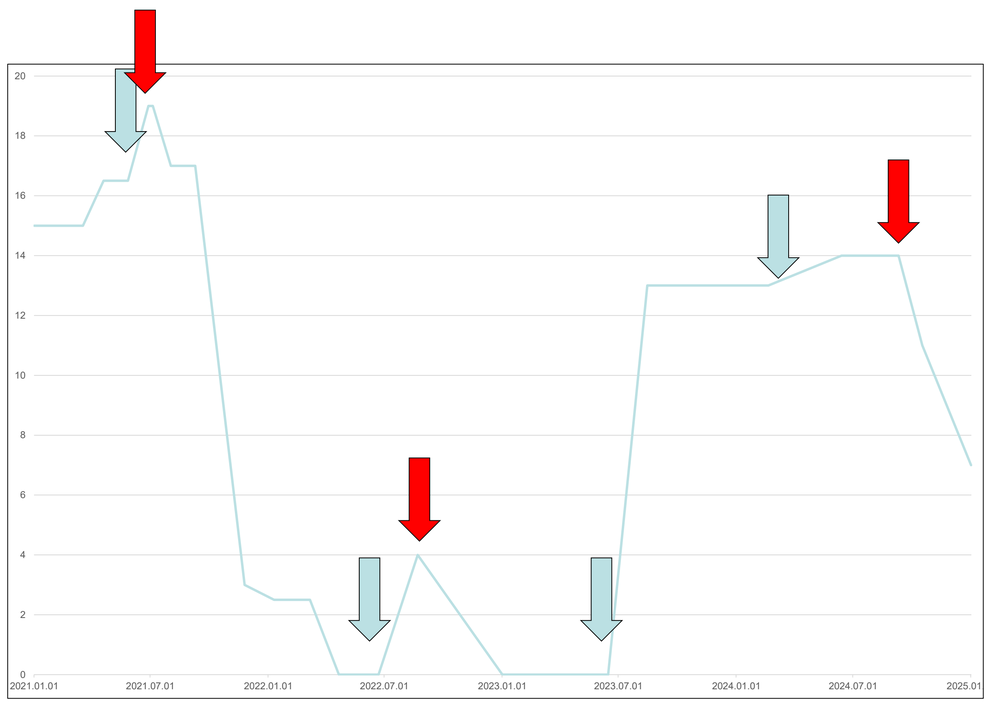

2. ábra

A seb méretbeli változása a legnagyobb átmérője alapján. A nyilakkal jelölt szakaszok a sebek méretében hirtelen bekövetkező növekedések kezdetét jelölik, mely a vizsgált időszakban a nyári hónapokra datálódott.

Bevezetés

Régebb óta ismert a sebgyógyulásban előforduló szezonalitás, melyet egyes szerzők a melegebb hónapokban figyeltek meg és a keringési rendszer fokozott terhelésével magyaráznak[1][2], mások a téli időszakban a bőr kiszáradását és a fizikai aktivitás csökkenését okolják a sebek kialakulásáért és a rosszabb gyógyhajlamért[3][4].

Eset

61 éves férfi betegünk 1995 óta küzd krónikus alsó végtagi vénás fekéllyel. Családi anamnézisében érbetegség, immunológiai eltérés nem ismert. Foglalkozási anamnézisében mezőgazdasági munka, haszonállatok gondozása szerepelnek. Fizikai munka végzése mellett belbokája több alkalommal sérült. Előzményéből kiemelendő bal alsó végtagi recidív MVT miatti tartós acenokumarol terápia, illetve a bal láb törése, melyet követően jelentkezett seb a belboka területén.

Bőrgyógyászati ambulanciánkon első alkalommal 2021.01.10-én jelentkezett, ekkor sebe 15x15cm-es, zöldes lepedékkel fedett, erősen váladékozó. A seb állapotának megfelelően a sebre habszivacs, majd átmenetileg alginát kötszerek, illetve az akkor hatályos jogszabályoknak megfelelően a váladékozás miatt föléjük írt sebpárna alkalmazása mellett lassú javulást észleltünk 2021.09.09-ig, majd ezt követően egy rapid regressziót értünk el a seb méretében, mely 2021.11.25-ei kontroll alkalmával 3x3 cm-es, majd 2022.04.21-ei kontrollon sebe már gyógyult [1. ábra]. 2022.08.22-én ismét jelentkezett ambulanciánkon, korábbi sebnek megfelelő lokalizációban novum sebek jelentkeztek, melyek a felírt szivacskötszerek mellett gyógyultak. Újabb egy év elteltével 2023 augusztusában jelentkeztek, ekkor 10x13 cm-es területen több kisebb seb volt észlelhető. Kezelés ellenére a korábbiaktól eltérően 2023 őszén nem történt jelentősebb javulás, sebei stagnáltak, majd a korábbiakkal összhangban 2024 nyarán ismét progressziót észleltünk az azt követő őszi időszakig, amikor is sebei gyors ütemben indultak javulásnak.

Konklúzió

A betegünk adatait áttekintve láthattuk, hogy a négy éves gondozási időszak alatt sebei több alkalommal mutattak eltérő gyógyhajlamot. Nyári időszakban általában progressziót (kék nyíl), novum sebeket észleltünk [2. ábra], míg őszi időszakban sebeinek javulását (piros nyíl) láthattuk. A progresszió hátterében a meleg hatására a vénás rendszerben létrejövő vasodilatatio, illetve a beteg nyári időszakban történő nagyobb mennyiségű fizikai munkavégzése és ebből adódóan alsó végtagi sérülései állhatnak.

Hivatkozás

1). Simka, M. (2010). Seasonal variations in the onset and healing rates of venous leg ulcers. Phlebology the Journal of Venous Disease, 25(1), 29–34. https://doi.org/10.1258/phleb.2009.008072

2). Gordon, P., Widener, J. M., & Heffline, M. (2015). Venous leg ulcers: Impact and dysfunction of the venous system. Journal of Vascular Nursing, 33(2), 54–59. https://doi.org/10.1016/j.jvn.2015.01.002

3). Klode, J., Stoffels, I., Körber, A., Weindorf, M., & Dissemond, J. (2011b). Relationship between the seasonal onset of chronic venous leg ulcers and climatic factors. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology, 25(12), 1415–1419. https://doi.org/10.1111/j.1468-3083.2011.03988.x

4). Piérard-Franchimont, C., Hermanns-Lê, T., Lesuisse, M., & Piérard, G. E. (2012). [Climatic impact on venous ulcers of the leg]. PubMed, 67(11), 573–575. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/23346826